

مقدمه‌ای بر فلسفه مدیریت راهبردی از نگاه اسلام

نویسندگان:

دکتر عباس چهاردولی

دکتر وحید زاده

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

تهران - بهار ۱۳۹۸

سرسنانه	چهاردولی، عباس، ۱۳۳۳ -
عنوان و نام پدیدآور	مقدمه‌ای بر فلسفه مدیریت راهبردی از نگاه اسلام / نویسندگان عباس چهاردولی، وحید خادم‌زاده؛ ناظر و ویراستار اکبر بتویی؛ ویراستار علیرضا روحانی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۳۵۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۸۸۵-۵۲-۲ :
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	برنامه‌ریزی راهبردی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	Strategic planning -- Islam Religious aspects --
موضوع	برنامه‌ریزی راهبردی
موضوع	Strategic planning
موضوع	برنامه‌ریزی راهبردی -- فلسفه
موضوع	Strategic planning -- Philosophy
شناسه افزوده	خادم‌زاده، وحید
شناسه افزوده	دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی
رده بندی کنگره	BP۳۳۳/۶۷
رده بندی دیویی	۶۹۷/۶۵۸
شماره کتابشناسی ملی	۵۸۱۲۱۸

مدیریت مقدمه‌ای بر فلسفه مدیریت راهبردی از نگاه اسلام

نویسندگان: عباس چهاردولی - وحید خادم‌زاده

ویراستاران ادبی: ابوالقاسم دل‌انگیز - یدالله صادق

ناظر و ویراستار: اکبر بتویی

ویراستار: علیرضا روحانی

صفحه‌آرا: حامد آریانی

طراح جلد: زهرا مهدوی

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۸

ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۳۰۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران، ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

تلفن ۲۲۹۷۰۳۴۳ نشانی اینترنتی: www.sndu.ac.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۷	فصل ۱- آشنایی با مدیریت راهبردی
۱۹	تعریف راهبرد
۱۹	راهبرد دیدگاه جیمز برایین کوپین
۲۰	راهبرد دیدگاه میثس برگ
۲۹	ویژگی های مورد ابداع در مورد راهبرد
۳۰	انواع راهبرد از کاملاً انیشتیده تا کاملاً نو پدید
۳۲	معیارهای راهبرد اثربخشی
۳۳	سه الگوی راهبرد سازی
۴۱	تمایز دوگانه مکاتب راهبردی
۴۱	ویژگی های مکاتب تجویزی
۴۲	ویژگی های مکاتب توصیفی
۴۳	مکتب تفهقی
۴۴	مکاتب مدیریت راهبردی
۴۴	مکتب طراحی
۴۵	مدل اولیه مکتب طراحی
۴۵	پیش فرض های مکتب طراحی
۴۷	مکتب برنامه ریزی
۴۷	مدل اولیه برنامه ریزی راهبردی
۴۹	پیش فرض های مکتب برنامه ریزی
۵۰	مکتب موقعیت یابی
۵۰	پیش فرض های مکتب موقعیت یابی
۵۲	مکتب کارآفرینی
۵۴	پیش فرض های مکتب کارآفرینی
۵۵	مکتب شناختی

۵۶	فرضیه های مکتب شناختی
۵۷	مکتب یادگیری
۵۷	شکل گیری در مقابل تدوین
۵۸	فرضیات مکتب یادگیری
۵۹	مکتب قدرت
۶۰	راهبرد سازی به عنوان یک فرایند سیاسی
۶۱	مزایای سیاست
۶۲	فرضیات مکتب قدرت
۶۲	مکتب فرهنگی
۶۳	فرضیات مکتب فرهنگی
۶۴	رابطه فرهنگ و استراتژی
۶۵	ایدئولوژی سازمانی
۶۸	مکتب محیطی
۶۹	پیش فرض های مکتب محیطی
۶۹	مکتب ترکیب بندی
۷۰	فرضیات مکتب ترکیب بندی
۷۳	فصل ۲- مبانی فلسفی مدیریت راهبردی
۷۵	خداشناسی
۷۸	معرفت شناسی
۷۸	دیدگاه های سه گانه در مدیریت
۸۱	معرفت؛ عینیت یا ذهنیت
۸۵	مبانی معرفت شناسانه در مکاتب مدیریت راهبردی
۸۶	هستی شناسی
۸۶	تطور فکری در نگاه به عالم هستی
۸۹	دیدگاه های سه گانه به واقعیت
۹۱	سازمان
۹۳	محیط
۹۶	انسان شناسی
۹۶	هدف از زندگی انسان

۹۸.....	طبیعت انسان
۱۰۱.....	ارزیابی سرشت و طبیعت انسان
۱۰۲.....	حقیقت انسان
۱۱۰.....	انسان در مکاتب مدیریت راهبردی
۱۱۳.....	فصل ۳- مبانی نظری دین اسلام
۱۱۵.....	خداشناسی
۱۱۵.....	رابطه خداوند با عالم هستی
۱۱۷.....	رابطه خدا با انسان ها
۱۱۹.....	انسان شناسی
۱۲۰.....	انسان موجودی مساحت
۱۲۳.....	فطرت انسانی
۱۲۴.....	اختیار انسان
۱۲۵.....	ارزش های اخلاقی
۱۲۷.....	خدا مالکی و خلیفه بودن انسان
۱۲۹.....	نسبت میان فرد و جامعه
۱۳۴.....	سعادت بشری
۱۳۵.....	انگیزه
۱۳۷.....	ویژگیهای مدیر
۱۴۷.....	یک سوال
۱۴۷.....	اصلی ترین وظیفه رهبر از نظر امام خامنه‌ای مد ظله تعالی
۱۹۶.....	معرفت شناسی
۱۹۶.....	امکان شناخت واقع
۱۹۷.....	هدف شناخت
۱۹۸.....	روشهای کسب معرفت
۲۰۳.....	آفات و موانع شناخت
۲۰۶.....	نگاه معرفتشناسانه‌ای به مدیریت از منظر فیلسوفان مسلمان
۲۱۰.....	هستی شناسی
۲۱۰.....	هدف‌داری
۲۱۱.....	اختصاص به انسان

۲۱۲.....	برخورداری از خزائن غیبی.....
۲۱۴.....	نگاه هستی شناسانه به مدیریت راهبردی.....
۲۱۴.....	محیط.....
۲۳۱.....	سازمان.....
۲۴۵.....	فصل ۴- تجزیه و تحلیل داده های میدانی و نتیجه گیری.....
۲۲۷.....	مقدمه:.....
۲۲۷.....	توصیف اطلاعات جمعیت شناختی پاسخ دهنده گان.....
۲۲۸.....	سنجش روایی و پایایی پرسش نامه.....
۲۲۸.....	ارزیابی روایی پرسش نامه.....
۲۲۸.....	آزمون دو چارایی.....
۲۵۵.....	ارزیابی پایایی پرسش نامه.....
۲۵۸.....	محاسبه میانگین شدت اهمیت اصول پیشنهادی.....
۲۵۸.....	راهبرد شناسی.....
۲۶۰.....	هستی شناسی.....
۲۶۳.....	انسان شناسی.....
۲۶۶.....	معرفت شناسی.....
۲۶۸.....	اصول حاکم بر جهان بینی اقتصادی.....
۲۷۳.....	تحلیل عاملی.....
۲۷۴.....	راهبرد شناسی.....
۲۸۰.....	هستی شناسی.....
۲۸۷.....	انسان شناسی.....
۲۹۱.....	معرفت شناسی.....
۲۹۴.....	اصول حاکم بر جهان بینی اقتصادی.....
۲۹۸.....	خلاصه و نتایج مبانی نظری.....
۲۹۸.....	هستی شناسی.....
۳۰۴.....	معرفت شناسی.....
۳۰۷.....	انسان شناسی.....
۳۱۱.....	راهبرد شناسی.....
۳۱۴.....	اصول حاکم بر جهان بینی اقتصادی.....

- ۳۳۰..... نتایج تحقیقات میدانی و تجربی
- ۳۳۰..... هستی شناسی
- ۳۳۲..... انسان شناسی
- ۳۳۳..... معرفت شناسی
- ۳۳۴..... راهبرد شناسی
- ۳۳۴..... اصول حاکم بر جهان بینی اقتصادی
- ۳۳۵..... تفسیر نتایج
- ۳۴۱..... منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار

راهبرد محوری است که کلیه فعالیت‌های سازمان بر حول آن رخ می‌دهد. در واقع راهبرد میان کلیه فعالیت‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت سازمان هماهنگی ایجاد می‌کند و آن‌ها را در یک جهت واحد به حرکت در می‌آورد. مدیریت راهبردی در واقع فرایند شکل‌گیری راهبرد در یک سازمان را مدیریت می‌کند. مکاتب ده‌گانه‌ای در ذیل مدیریت راهبرد شکل گرفته‌اند؛ برخی از این مکاتب به دنبال طراحی و ارائه یک راهبرد مطلوب برای سازمان‌ها هستند و برخی دیگر فرایند اتخاذ راهبرد در سازمان‌ها را تشریف کرده و به شناسایی عوامل مؤثر در این فرایند می‌پردازند. این مکاتب ریشه در پیش‌فرض‌های جهان‌شناسانه، معرفت‌شناسانه و انسان‌شناسان منبعث از فرهنگ مادی گرایانه غربی دارند. این‌ها همین‌رو ناگزیر این مکاتب همواره دست‌یابی به اهداف مادی و دنیایی را به عنوان غایت مال انسان و جامعه انسانی معرفی می‌کنند. بدون شک جنبه بزرگی از حقیقت انسان و نسیم در این مکاتب نادیده انگاشته شده‌اند. از همین‌رو محاسبات این گونه از مدیریت با دستاوردهای چشم‌گیری همراه نبوده است.

از سوی دیگر دین اسلام از آن حیطه که بر اساس آموزه‌های وحیانی شکل گرفته است، نگاهی همه‌جانبه به انسان و جهان دارند و زوایای کمتر شناخته شده حقیقت انسان و جهان را به انسان می‌نمایاند. در این جهان‌بینی حرکت استعالمی همه موجودات و از جمله انسان به سوی حضرت حق می‌باشد. سعادت انسان تنها با کسب منافع مادی تأمین نخواهد شد، بلکه بعد روحانی انسان در نهایت نقشی تعیین‌کننده در دست‌یابی به سعادت حقیقی ایفا می‌کند. جامعه اسلامی که براساس آموزه‌های دینی شکل گرفته است بدون شک در زمینه مدیریت راهبردی نیز به سراغ این آموزه‌ها خواهد رفت و با تکیه بر جهان‌بینی دینی می‌کوشد اهداف و تصمیمات راهبردی خود را برگزیند.

از این‌رو لازم است که مکاتب و نظریه‌های مدیریت راهبردی موجود با اصول و مبانی اسلامی سنجیده و میزان انطباق آن‌ها ارزیابی گردد. همچنین ویژگی‌های مدیریت راهبردی اسلامی که می‌تواند نقاط ضعف مکاتب مدیریت راهبردی موجود را اصلاح کند، معرفی

گردد.

لازم به ذکر است که در فصل آخر کتاب، با ارائه و توصیف روش تحقیق، تحقیقات میدانی لازم از طریق ارائه پرسش‌نامه به عمل آمد و در نهایت، اطلاعات حاصل از پرسش‌نامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت تا پشتوانه مباحث نظری فصل‌های پیشین باشد.

www.ketab.ir